

Сјај ренесансе

Splendore del Rinascimento

Музеј града Новог Сада
април 2018.

*Museo della Città di Novi Sad
aprile 2018*

Сјај ренесансе

“Италија, колевка ренесансе” - управо тако је наша земља препознатљива у целом свету. Том добро смишљеном стереотипу придружују се мајстори и ремек-дела који су ушли у пантеон светске уметности, слављени због њиховог генија, како се каже једном речју која у овом случају није злоупотребљена. Јединствена је стална актуелност ренесансе. Италијански градови уметности који су знали да валоризују ренесансну културну баштину привлаче милионе посетилаца из целог света. Естетске вредности ренесансе су постале светска баштина ослобођена историјског контекста, као да је у Италији у тој епохи кроз уметност постигнута равнотежа између идеалне лепоте и реалног искуства, коју сви могу лако да препознају као неоспорну чињеницу. Ренесансна уметност је одиста изражавала модерну перцепцију стварности која се потом из уметности проширила на разна поља људског знања и делања. Центри ширења ове нове форме мишљења и живљења јесу италијански дворови на којима уметност и наука, тада уско повезане са примењеном техником, постају предмет константне пажње. Револуционарна позиција ренесансе, која се састоји у валоризовању људског бића и његовог односа са светом, огледала се у новом начину живљења. Током свечаности на италијанским дворовима развијају се нови јавни ритуали на којима се приказују ручно израђени

предмети, орнаменти и одећа - плод новог укуса. У трагању за формама, тканинама и бојама, у проучавању ингениозних метода израде тражи се ново и лепо, маестрално се комбинују естетске вредности и техничке способности. Управо то је порекло квалитета, дуги корени оног умећа које је основа успеха италијанске моде и дизајна у савременом свету.

Као што ће српска публика имати прилику да види када из близине буде посматрала изложену одећу и тканине, реч је о поставци јединственог погледа на ренесансу, реализованој захваљујући идеји и посвећености кустоса Фауста Форназарија и ми му се захваљујемо јер нам је пружио прилику да се дивимо сјају италијанске прошлости која је постала прошлост свих нас.

Најискреније се захваљујемо Музеју града Новог Сада и директорки Весни Јовичић која је још на самом почетку предложила ово величанствено место како би се изложба “Сјај ренесансе” представила публици у Србији и Граду Новом Саду под чијим покровитељством се изложба реализује.

Давиде Скалмани
Директор Италијанског института за културу у Београду

“L'Italia culla del Rinascimento” è una formula con la quale il nostro Paese è identificato in tutto il mondo. Al felice stereotipo sono associati maestri e capolavori entrati nel pantheon dell'arte mondiale, celebrati per il loro genio, come si dice con una parola in questo caso non abusata. Singolare è la costante attualità del Rinascimento. Le città d'arte italiane che hanno saputo valorizzare il patrimonio culturale rinascimentale attraggono milioni di visitatori da tutto il mondo. I valori estetici rinascimentali sono diventati patrimonio universale svincolato dal contesto storico, come se in quell'epoca nella Penisola si fosse raggiunto attraverso l'arte un equilibrio tra bellezza ideale ed esperienza reale che tutti possono facilmente riconoscere come un fatto indiscutibile. Ed effettivamente l'arte rinascimentale esprime la percezione moderna della realtà che poi dall'arte si diffonde ai più diversi campi del sapere e dell'attività umana. Centri di irradiazione di questa nuova forma di pensare e di vivere furono le corti italiane in cui le arti e le scienze, allora strettamente connesse alle tecniche applicate, erano oggetto di cure costanti. L'atteggiamento rivoluzionario del Rinascimento, che consiste nel valorizzare l'essere umano e il suo rapporto con il mondo, si rispecchia anche nel nuovo modo di vivere. Durante le cerimonie delle corti italiane si sviluppano nuovi rituali pubblici in cui si esibiscono manufatti,

decorazioni e abiti frutto del nuovo gusto. Nella ricerca di forme, tessuti e colori, nello studio di ingegnosi metodi produttivi si cerca il nuovo e il bello, si combinano magistralmente valori estetici e capacità tecniche. È l'origine della qualità produttiva italiana, le lunghe radici di quel saper fare che è all'origine dei successi del design e della moda italiana nel mondo contemporaneo.

Come il pubblico serbo potrà vedere visitando e osservando da vicino abiti e tessuti, si tratta di una mostra che offre uno sguardo unico sul Rinascimento, una mostra che si deve all'ideazione e alla dedizione del curatore Fausto Fornasari cui va il nostro ringraziamento per avere offerto questa opportunità di meravigliarci attraverso lo splendore di un passato italiano che è diventato di tutti.

I più sinceri ringraziamenti al Museo della Città di Novi Sad e alla direttrice Vesna Jovičić che fin dall'inizio ha proposto questo magnifico luogo per portare “Splendore del Rinascimento” al pubblico serbo e alla Città di Novi Sad per avere patrocinato la realizzazione della mostra.

Davide Scalmani
Direttore Istituto Italiano di Cultura di Belgrado

Понекад идеје...

Понекад идеје постају стварност: потребно је спојити више позитивних фактора и, као основа свега, потребна је снажна жеља да се те идеје реализују. Изложба “Сјај ренесансе” јесте једна остварена идеја. Настала је из жеље да се говори о уметности, о лепоти, префињености и чудима у данашњем свету пуном проблема и негативних аспеката. Константни подстицај за реализацију ове изложбе била је радозналост да се открију заједнички аспекти култура народа и земаља који у својој различитости могу да пронађу нешто што их спаја. Реализована је захваљујући жељи да се начини нешто што може да пробуди емоције, да буде рај за очи, подстицај за ум и радост за душу. Емоције, спектакл, чудеса, задивљеност... били су оличење древних палата италијанских кнежева у доба ренесансе. Један део ове лепоте данас више није могуће видети: нестале су тканине којима су декорисане палате и раскошна одећа ношена приликом великих свечаности што су се одвијале у њима, а оно мало сачуваних комада током времена је уништено. Основни елемент ове поставке која публици представља права, јединствена ремек-дела италијанских текстилних компанија и занатлија јесте покушај да се реконструише атмосфера и дочара изгубљени сјај те епохе. Наиме, нико на свету раније није покушао да реконструише тканине и раскошне костиме да би начинио одећу идентичну оној коју видимо на портретима значајних личности из доба ренесансе.

Ови костими говоре о историји, уметности, архитектури, гастрономским навикама, музици, игри, театру, свакодневном животу... укратко, о свим аспектима који чине културу једне епохе.

Поставка дакле на другачији и иновативни начин представља прошлост коју стално пореди са савременим добом.

Изложба “Сјај ренесансе” обишла је од 2002. до 2016. многе земље и градове у свету захваљујући Министарству спољних послова у Риму, разним Амбасадама, Конзулатима, Институтима за културу и музејима који су је угостили. Изложба сада долази у Нови Сад како би и ту оживела искуство културне размене између две земље и две културе чије боље упознавање води међусобном богаћењу. Био сам одушевљен радом на поставци изложбе “Сјај ренесансе” и са пуно емоција учествовао сам у координацији разних видова сарадње који су омогућили реализацију изложбе. Надам се да ће посетиоци ове изложбе осетити то одушевљење и емоције.

Фаусто Форназари

Посебно се захваљујем Давидеу Скалманију, директору, и Паоли Кордоне, аташеу Италијанског института за културу у Београду, што су препознали значај овог пројекта и омогућили његово представљање у Србији.

A volte le idee...

A volte le idee diventano realtà: occorre la combinazione di molti fattori positivi e, alla base di tutto, il forte desiderio di concretizzarle. La mostra “Splendore del Rinascimento” è una idea realizzata. È nata dal desiderio di parlare di arte, di bellezza, raffinatezza e meraviglia in un mondo, quello di oggi, pieno di problematiche e aspetti negativi. È stata costruita con il costante stimolo derivato dalla curiosità di scoprire gli aspetti che accomunano culture di Popoli e Paesi oggi diversi tra loro ma che possono trovare nella diversità qualcosa che li avvicina. È stata completata grazie alla volontà di costruire qualcosa che potesse far emozionare, essere spettacolo per gli occhi, stimolo per la mente e gioia per l'anima.

Emozioni, spettacolo, meraviglie e stupori... erano gli aspetti principali degli antichi Palazzi dei Principi italiani nel Rinascimento. Una parte di questa “Bellezza” oggi non è più visibile perché gli apparati tessili che decoravano i Palazzi e i sontuosi abiti da cerimonia indossati per i grandi eventi che in essi si svolgevano sono scomparsi e i pochi che rimangono sono deteriorati dal tempo. Cercare di ricreare le atmosfere e di far rivivere lo splendore perduto è l'elemento base di tutta l'esposizione che presenta al pubblico veri e propri “Capolavori”, unici al mondo, delle imprese tessili e degli artigiani italiani. Nessuno al mondo, infatti, ha mai tentato prima di ricostruire i tessuti ed i sontuosi abiti da cerimonia ricreando i vestiti identici a quelli che

compaiono nei ritratti di Personaggi importanti dell'epoca rinascimentale. Questi abiti parlano di Storia, Arte, Architettura, Alimentazione, Musica, Danza, Teatro, Vita quotidiana... in sintesi di tutti gli aspetti che compongono la “Cultura” di un'Epoca.

L'esposizione è quindi un modo nuovo e innovatore di presentare il Passato con continui paralleli con il mondo moderno.

La mostra “Splendore del Rinascimento” ha compiuto un tour mondiale in vari Paesi e Città (dal 2002 al 2016) grazie al Ministero per gli Affari Esteri di Roma, alle varie Ambasciate, Consolati, Istituti di Cultura e Musei ospitanti. Ora arriva a Novi Sad per far vivere anche qui una esperienza di scambio culturale tra due Paesi e due Culture che possono arricchirsi a vicenda conoscendosi meglio. È stato entusiasmante lavorare per costruire la mostra “Splendore del Rinascimento”, ed è stato emozionante attivare e coordinare le tante collaborazioni che hanno permesso di completarla. Entusiasmo ed emozione che mi auguro possano essere colti dal pubblico che visiterà l'esposizione.

Fausto Fornasari

Un ringraziamento particolare a Davide Scalmani Direttore e a Paola Cordone Addetto IIC Belgrado per aver riconosciuto il valore del progetto e creato le condizioni per poterlo presentare in Serbia.

Anonima

Margherita Este Gonzaga

Principessa anonima

Eleonora di Toledo

Margherita Paleologa

Federico II Gonzaga

Margherita d'Austria

Eleonora Gonzaga Imperatrice

Vincenzo I Gonzaga

Сјај ренесансе *Splendore del Rinascimento*

Изложбу је организовао Музеј града Новог Сада уз покровитељство града Новог Сада

La mostra è organizzata dal Museo della Città di Novi Sad con il patrocinio della Città di Novi Sad

- Идеја, генерална координација пројекта и кустос изложбе
Idea, coordinamento generale del progetto e curatore della mostra
- Реализација изложбе
Realizzazione della mostra
- Генерална организација изложбе
Organizzazione generale della mostra

Fausto Fornasari

King Studio

Associazione Invito a Corte

Сарадници *Collaboratori*

Тканине
Tessuti

E. & A. F.lli Schiatti s.r.l.
(Lentate sul Seveso, Milano, Italia)
Manifattura di Centemero
(Costamasnaga, Lecco, Italia)
Vigano
(Nibionno, Lecco)

Дизајн тканина
Disegni per i tessuti

Idea Jaquard
(Como, Italia)

Златни вез
Fili dorati

Sildorex
(Parigi, Francia - Treviso, Italia)

Лутке
Manichini

La Rosa Manichini
(Palazzolo Milanese, Milano, Italia)

Расвета
Illuminazione

I Guzzini
(Novellara, Reggio Emilia, Italia)

Захваљујемо се

Град Нови Сад
Музеј града Новог Сада

Si ringrazia

Цитта ди Нови Сад
Museo della Città di Novi Sad

Информације о пројекту / *Per informazioni sul progetto:*

www.kingstudio.it

IIC Belgrado
aprile 2018

Сјај ренесансе

